

PROFESIJAS STANDARTS DATORSISTĒMAS UN DATORTĪKLI

DATORSISTĒMU TEHNIKA PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJĀS PRASĪBAS

1. Profesionālās kvalifikācijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis, prasības izglītībai	
Datorsistēmu tehniķis	Kvalifikācijas līmenis: Ceturtais profesionālās kvalifikācijas līmenis (4. PKL)
	Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību: Specifisku prasību nav
2. Profesionālās kvalifikācijas daļas un profesionālās kvalifikācijas prasības attiecībā uz specializāciju un saistītu profesionālo kvalifikāciju	
Prasības attiecībā uz darba tirgū atpazīstamu kvalifikācijas daļu: Nav	
Profesionālās kvalifikācijas specializācijas: Nav	
Saistītās profesionālās kvalifikācijas, kvalifikācijas līmenis: Datorsistēmu un datortīklu administrators (5.PKL)	
3. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu kopsavilkums	
<p>Datorsistēmu tehniķis nodrošina datortehnikas un programmatūras, kā arī datortīkla optimālo darbaspēju atbilstoši lietotāju vajadzībām; apkalpo datorsistēmas un datortīklus, kuros netiek izmantoti centralizēti lietotāju, to tiesību, grupu politiku un datņu pārvaldības risinājumi (mazas sistēmas); nodrošina informācijas aizsardzību un drošību; sniedz tehnisko un konsultatīvo atbalstu lietotājiem; sagatavo nepieciešamo tehnisko dokumentāciju.</p> <p>Datorsistēmu tehnika pienākumi un uzdevumi:</p> <p>3.1. Datortehnikas uzturēšana:</p> <ul style="list-style-type: none">3.1.1. uzstādīt datortehniku;3.1.2. veikt datortehnikas apkopi;3.1.3. diagnosticēt datortehnikas lietošanas problēmas;3.1.4. novērst datortehnikas lietošanas problēmas;3.1.5. veikt datortehnikas remontdarbus;3.1.6. piedalīties esošās datortehnikas un datortīkla inventarizācijā;3.1.7. nodrošināt datortehnikas fizisko drošību;3.1.8. nodrošināt datortehnikas pievienošanu nepārtrauktai elektrobarošanas padevei.	

3.2. Programmatūras uzturēšana:

- 3.2.1. instalēt programmatūru;
- 3.2.2. veikt nepieciešamo programmatūras atjaunināšanu;
- 3.2.3. diagnosticēt programmatūras lietošanas problēmas;
- 3.2.4. novērst programmatūras lietošanas problēmas;
- 3.2.5. novērst nesankcionētās programmatūras lietošanu;
- 3.2.6. nodrošināt datortīklu drošību;
- 3.2.7. veidot informācijas rezerves kopijas vienam datoram vai mazai sistēmai;
- 3.2.8. nodrošināt datortehnikas pretvīrusu aizsardzību.

3.3. Datorsistēmu un datortīklu apkalpošana:

- 3.3.1. uzturēt lietotāju kontus viena datora vai mazas sistēmas līmenī;
- 3.3.2. apkalpot datortīkla servisu;
- 3.3.3. apkalpot datņu sistēmu;
- 3.3.4. uzraudzīt un diagnosticēt problēmsituācijas datorsistēmā un datortīklā.

3.4. Datorsistēmu un datortīklu lietotāju atbalstīšana:

- 3.4.1. sniegt tehnisko atbalstu lietotājiem;
- 3.4.2. konsultēt lietotājus ar dažādiem zināšanu līmeņiem;
- 3.4.3. informēt lietotājus par būtiskām izmaiņām datorsistēmas vai datortīkla darbā;
- 3.4.4. informēt lietotājus par datortehnikas pretvīrusu aizsardzību.

3.5. IT dokumentācijas noformēšana:

- 3.5.1. izmantot IKT nozares normatīvo regulējumu;
- 3.5.2. dokumentēt IT infrastruktūras saturu un tās izmaiņas;
- 3.5.3. dokumentēt lietotāju pieejas tiesības un to izmaiņas;
- 3.5.4. dokumentēt savu darbību.

3.6. Darba tiesību, darba aizsardzības un vides aizsardzības prasību ievērošana:

- 3.6.1. ievērot tiesību aktu prasības darba tiesību jomā;
- 3.6.2. ievērot tiesību aktu prasības darba aizsardzības un vides aizsardzības jomā;
- 3.6.3. ievērot tiesību aktu prasības elektrodrošības un ugunsdrošības jomā;
- 3.6.4. nelaimes gadījumā rīkoties atbilstoši situācijai un sniegt pirmo palīdzību;
- 3.6.5. atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar valsts valodas lietošanu;
- 3.6.6. atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar svešvalodas lietošanu;
- 3.6.7. atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar matemātikas prasmēm;
- 3.6.8. atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar informācijas un komunikācijas tehnoloģiju, t.sk. biroja tehnikas lietošanu;
- 3.6.9. atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar sociālo attiecību jomu;
- 3.6.10. atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar profesionālo izaugsmi.

**4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā
PROFESIONĀLĀ kompetence**

Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
1. pienākums - Datortehnikas uzturēšana:					
4.1.	Uzstādīt datortehniku.	<p>Uzstādīt un konfigurēt datortehniku lokālā un publiskā datortīklā.</p> <p>Pārvietot un noņemt datortehniku lokālā un publiskā datortīklā.</p> <p>Uzstādīt un noņemt datortehnikas komponentes.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Iekārtu un komponentu instalēšana un konfigurēšana.</p> <p>Datortehnikas galvenās komponentes, to funkcijas un savietojamība.</p> <p>Pieslēgvietu standarti.</p>	<p>Spēja uzstādīt un konfigurēt datortehniku.</p> <p>Spēja uzlabot datortehnikas veiktspēju, izmantojot atjauninājumus.</p>	4. LKI
4.2.	Veikt nepieciešamo datortehnikas apkopi.	<p>Veikt datortehnikas un operētājsistēmu apkopi.</p> <p>Izvērtēt datortehnikas uzlabojumu nepieciešamību.</p> <p>Ievērot iekārtu apkopes periodiskumu.</p> <p>Veikt apkopes darbības atbilstoši iekārtas tehniskajai dokumentācijai.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Datortehnikas apkopes vispārējie principi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Materiālu, instrumentu un programmatūras pielietojums datortehnikas apkopei.</p>	Spēja izvēlēties un lietot atbilstošas mēriekārtas, instrumentus un programmatūru datortehnikas pārbaudē un apkopē.	4. LKI
4.3.	Diagnosticēt datortehnikas lietošanas problēmas.	<p>Noteikt problēmas būtību.</p> <p>Strukturēt informāciju.</p> <p>Definēt risināmās problēmas apjomu.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Biznesa procesu būtība.</p> <p>Kritiskā domāšana.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Informācijas atlasēšanas principi un metodes.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Datortehnikas darbības problēmu diagnostika.</p>	Spēja diagnosticēt datortehnikas lietošanas problēmas datorlietotāju līmenī.	4. LKI

4.4.	Novērst datortehnikas lietošanas problēmas.	Atlasīt problēmu risināšanai nepieciešamo informāciju.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Resursu plānošanas principi.	Spēja novērst datortehnikas lietošanas problēmas datorlietotāju līmenī.	4. LKI
		Strukturēt informāciju.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Informācijas atlasē principu un metodes.		
		Izdarīt secinājumus risināmā problēmā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Datortehnikas darbības problēmu novēršana un konfigurēšana.		
		Veikt darbības datortehnikas lietošanas problēmu novēršanai savas kompetences ietvaros.			
		Sniegt lietotājiem skaidrojumu par problēmas cēloni.			
4.5.	Veikt datortehnikas remontdarbus.	Noteikt problēmas cēloņus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Datortehnikas remontdarbu standarti un darba principi.	Spēja veikt datortehnikas remontdarbus.	4. LKI
		Novērst bojājumus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Datortehnikas apkopes un remonta vispārējie principi. Datortehnikas remontam paredzēto instrumentu lietošana. Datoru komponentu nomainīšana.		
4.6.	Piedalīties esošās datortehnikas un datortīkla inventarizācijā.	Piedalīties datortehnikas atbilstības datorlietotāju prasībām izvērtēšanā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Atvērto sistēmu sadarbības bāzes etalonmodelis (<i>Open Systems Interconnection model (OSI)</i>).	Spēja piedalīties esošās datortehnikas, programmatūras un esošā datortīkla inventarizācijā.	4. LKI
		Izvērtēt datortehnikas gatavību darbam un ekspluatācijas atbilstību darba aizsardzības prasībām.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Sistēmas resursu un ražības pārraudzīšana. Datortīklu protokoli un standarti. Datortehnikas tehniskās iespējas.		
		Iegūt un izvērtēt informāciju datortehnikas uzlabojumu veikšanai.			
		Noteikt datortehnikas defektus un datorlietotāju kļūmes darbā ar datortehniku.			

		Noteikt galvenos vienkārša lokālā datortīkla kvalitātes parametrus.			
		Izvērtēt uzlabojumu nepieciešamību.			
4.7.	Nodrošināt datortehnikas fizisko drošību.	Izvērtēt, identificēt, plānot un veikt datu aizsardzības pasākumus, kas ir vērsti uz fiziskās piekļuves vadību.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Plašāk izmantotie datortehnikas fiziskās drošības risinājumi un to lietošana.	Spēja nodrošināt datortehnikas fizisko drošību.	4. LKI
		Izvērtēt, identificēt, plānot un veikt datu aizsardzības pasākumus, kas ir vērsti uz ugunsdrošību.			
4.8.	Nodrošināt datortehnikas pievienošanu nepārtrauktai elektrobarošanas padevei.	Identificēt aprīkojumu, kas nodrošina elektrobarošanas padevi.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Nepārtraukto elektrobarošanas sistēmu un to lietošana.	Spēja nodrošināt datortehnikas pievienošanu nepārtrauktai elektrobarošanas padevei.	4. LKI
		Izvērtēt aprīkojumu.			
		Plānot un veikt aprīkojuma komplektāciju.			
2. pienākums - Programmatūras uzturēšana:					
4.9.	Instalēt un konfigurēt programmatūru.	Izvērtēt bieži izmantotās lietojumprogrammatūras prasību atbilstību vienkārša lokālā datortīkla (LAN, WAN) ātrdarbībai, datortehnikas parametriem un datorlietotāju vajadzībām.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Programmēšanas pamati. <u>Lietošanas līmenī:</u> Operētājsistēmu ielādes problēmu novēršana un konfigurēšana. Iekārtu un komponentu instalēšana un konfigurēšana. Bieži izmantotās lietojumprogrammatūras uzstādīšana un konfigurēšana. Skriptu rakstīšana.	Spēja instalēt un konfigurēt bieži izmantoto lietojumprogrammatūru.	4. LKI
		Uzstādīt bieži izmantoto lietojumprogrammatūru.			
		Konfigurēt bieži izmantoto lietojumprogrammatūru.			
		Izvērtēt datora operētājsistēmu atbilstību datortehnikas parametriem un datorlietotāju vajadzībām.			

		Uzstādīt, nomainīt un konfigurēt datora operētājsistēmas atbilstoši datortehnikas tehniskajiem parametriem un datorlietotāju vajadzībām.			
		Lietot programmēšanas rīkus skriptu rakstīšanai.			
4.10.	Veikt nepieciešamo programmatūras atjaunināšanu.	Apzināt atjauninājumu ietekmi uz kopēju datortehnikas darbību un lietojamību mazās sistēmās.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Programmatūras pārvalde.	Spēja uzlabot programmatūru datortehnikas vienībās un mazās sistēmās, izmantojot atjauninājumus.	4. LKI
	Noteikt nepieciešamos atjauninājumus.	Ieviest atjauninājumus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Uzraudzības rīku lietošana. Operētājsistēmu ielādes problēmu novēršana un konfigurēšana. Iekārtu un komponentu instalēšana un konfigurēšana. Bieži izmantotās lietojumprogrammatūras uzstādīšana un konfigurēšana.		
4.11.	Diagnosticēt programmatūras lietošanas problēmas.	Diagnosticēt kļūmes operētājsistēmu un lietojumprogrammatūras darbībā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Programmatūras problēmu diagnostikas metodes, bieži pielietotie rīki un lietojumprogrammas, kā arī to izmantošana.	Spēja diagnosticēt programmatūras lietošanas problēmas lietotāju līmenī.	4. LKI
	Atrast un analizēt operētājsistēmu un lietojumprogrammatūras ģenerētus žurnālfailus.				
	Lietot programmēšanas rīkus skriptu rakstīšanai				
	Lietot diagnostikas programmatūru				
4.12.	Novērst programmatūras lietošanas problēmas.	Novērst kļūmes operētājsistēmu un lietojumprogrammatūras darbībā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Programmatūras problēmu novēršana un konfigurēšanas metodes, bieži pielietotie rīki un lietojumprogrammas, kā arī to izmantošana.	Spēja novērst programmatūras lietošanas problēmas lietotāju līmenī.	4. LKI
	Lietot programmēšanas rīkus skriptu rakstīšanai.				

4.13.	Novērst nesankcionētu programmatūras lietošanu.	Nodrošināt operētājsistēmu un lietojumprogrammatūras aizsardzību pret nesankcionēto/nelicencēto programmatūru	<u>Lietošanas līmenī:</u> Piekļuves kontroles rīku lietošana.	Spēja novērst nesankcionētu programmatūras lietošanu lietotāju līmenī.	4. LKI
		Nodrošināt datortehnikas vienību un lokālo datortīklu fizisko aizsardzību.			
4.14.	Nodrošināt datortīklu drošību.	Izvērtēt, identificēt, plānot un veikt datu aizsardzības pasākumus, kas ir vērsti uz datortīklu drošību.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Biežāk pielietoto maršrutētāju konfigurācija. Datortīklu fiziskās drošības risinājumi. Piekļuves kontroles risinājumi datortīklos. Virtuālie privātie tīkli Datu šifrēšana	Spēja nodrošināt datortīklu fizisko un loģisko drošību.	4. LKI
		Lietot ugunsūmūri.			
		Lietot maršrutētāja konfigurāciju datortīkla drošības uzlabošanai.			
4.15.	Veidot informācijas rezerves kopijas vienam datoram vai mazai sistēmai.	Veikt datu aizsardzības pasākumus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Disku un datņu (failu) sistēmu vadība un konfigurēšana. Mākoņdatošana.	Spēja veidot informācijas rezerves kopijas vienam datoram vai mazai sistēmai.	4. LKI
		Plānot rezerves kopijām nepieciešamo vietu datu glabātuvēs vai uz datu nesējiem.			
		Noteikt un īstenot datu glabāšanas un apmaiņas kārtību.			
		Veikt datu rezerves kopēšanu.			
		Atjaunot datus no rezerves kopijām.			
		Konfigurēt datu sinhronizāciju starp iekārtām un veikt drošu datu iznīcināšanu ar lietojumprogrammatūras līdzekļiem vai speciālām iekārtām.			
		Lietot dažādus informācijas nesējus.			

4.16.	Nodrošināt datortehnikas pretvīrusu aizsardzību.	Izvērtēt un identificēt datu aizsardzības pasākumus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Datorsistēmu loģiskās aizsardzības rīki. Lietotāju kontu tiesību konfigurēšana. Pretvīrusu programmatūras uzstādīšana. Pretvīrusu programmatūras pārvalde.	Spēja nodrošināt datortehnikas pretvīrusu aizsardzību.	4. LKI
		Plānot un veikt datu aizsardzības pasākumus.			
		Lietot ugunsdmūri.			
		Lietot pretvīrusu programmatūru.			
		Lietot diagnostikas programmatūru.			
3.pienākums - Datorsistēmu un datortīklu apkalpošana:					
4.17.	Uzturēt lietotāju kontus viena datora vai mazas sistēmas līmenī.	Izveidot lietotāju kontus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Personas datu aizsardzība. Hierarhiskās datu bāzes. <u>Izpratnes līmenī:</u> Lietotāja konta autentifikācijas un autorizācijas principi. Lietotāju grupēšanas iespējas. Darba vides un grupu politiku konfigurēšana. <u>Lietošanas līmenī:</u> Lietotāju kontu izveide. Mākoņdatošana. Lietotāju kontu pārvalde. Lietotāju tiesību līmeņi.	Spēja izveidot un uzturēt lietotāju kontus viena datora vai mazas sistēmas līmenī.	4. LKI
		Lietot pieejamos lietotāju kontu pārvaldes rīkus.			
		Piešķirt lietotājam dažādas pieejas tiesības datorsistēmai atbilstoši organizācijas noteikumiem.			
4.18.	Apkalpot datortīkla servisu.	Uzstādīt, konfigurēt un noņemt lokālā datortīkla iekārtas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Datortīkla servisi un protokoli. <u>Lietošanas līmenī:</u> Tīmeklis, tā pārlūkprogrammu konfigurēšana. Tīkla protokoli un standarti. Datortīklu arhitektūra.	Spēja konfigurēt datortīkla iestatījumus un servisu.	4. LKI
		Ierīkot datortīkla pieslēguma vietas un savienojumus.			
		Atrast kļūdas lokālā datortīkla iekārtu konfigurācijā un lokālā datortīkla infrastruktūrā.			

		Novērst kļūdas lokālā datortīkla iekārtu konfigurācijā un lokālā datortīkla infrastruktūrā.	Iekārtu un komponentu instalēšana, automatizācija un konfigurēšana (piemēram, <i>TCP/IP (Transmission Control Protocol/Internet Protocol) v4 un v6, DHCP (Dynamic Host Configuration Protocol), DNS (Domain Name System), SNMP (Simple Network Management Protocol), VPN (Virtual Private Network)</i>). Bezvadu displeja un skaņas pārraides tehnoloģijas (piem., <i>WiDi (Wireless Display), Airplay, Chromecast, Miracast</i>).		
4.19.	Apkalpot datņu sistēmu.	Izveidot datņu kopīgas izmantošanas un datortīklā pieejamas glabāšanas sistēmu lokālam datortīklam pēc parauga/šablona.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Datņu (failu) sistēmas.	Spēja apkalpot vienkārša lokāla datortīkla datņu sistēmu.	4. LKI
	Apkalpot lokāla datortīkla datņu sistēmu.		<u>Lietošanas līmenī:</u> Operētājsistēmas. Datortīklu arhitektūra. Datortīklam pievienojamas datņu glabāšanas sistēmas un to pielietošanas iespējas. Disku slēgumi drošības paaugstināšanai.		
4.20.	Uzraudzīt informāciju par problēmsituācijām datortehnikas vienībās un lokālā datortīklā.	Regulāri uzkrāt informāciju par problēmsituācijām datortehnikas vienībās un lokālā datortīklā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Informācijas atlases un analīzes metodes.	Spēja regulāri uzkrāt un apkopot informāciju par problēmsituācijām datortehnikas vienībās un lokālā datortīklā.	4. LKI
	Apkopot informāciju par problēmsituācijām datortehnikas vienībās un lokālā datortīklā.		<u>Lietošanas līmenī:</u> Servisa pārvaldības sistēmu darbības pamatprincipi.		
	Informēt iekšējos un ārējos klientus par problēmsituācijām datortehnikas vienībās un lokālā datortīklā.		Informācijas dokumentēšanas rīki.		

4.pienākums - Datorsistēmu un datortīklu lietotāju atbalstīšana:					
4.21.	Sniegt tehnisko atbalstu lietotājiem.	Lietot operētājsistēmas.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Iekārtu un komponentu instalēšana un konfigurēšana. Timeklis, tā pārlūkprogrammu konfigurēšana. E – pasts, citas komunikāciju programmas un to konfigurēšana. Biroja tehnika un tās pielietošanas iespējas.	Spēja sniegt tehnisko atbalstu lietotājiem.	5. LKI
		Lietot teksta un grafikas redaktorus, izklājlapu redaktorus u.c. bieži izmantoto lietojumprogrammatūru.			
		Lietot perifērijas ierīces.			
		Lietot dažādus informācijas nesējus.			
4.22.	Konsultēt lietotājus ar dažādiem zināšanu līmeņiem.	Lietot teksta un grafikas redaktorus, izklājlapu redaktorus u.c. bieži izmantoto lietojumprogrammatūru.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Attālinātās piekļuves un atbalsta nodrošināšanas risinājumi, to veidi un pielietošana. Bieži izmantotā lietojumprogrammatūra. Bieži izmantotās operētājsistēmas. Timeklis, tā pārlūkprogrammu konfigurēšana. E – pasts, citas komunikāciju programmas un to konfigurēšana.	Spēja konsultēt lietotājus ar dažādiem zināšanu līmeņiem.	5. LKI
		Lietot perifērijas ierīces.			
		Lietot dažādus informācijas nesējus.			
4.23.	Informēt lietotājus par būtiskām izmaiņām datortehnikas, datorsistēmas vai datortīkla darbā.	Sagatavot informāciju par būtiskām izmaiņām datortehnikas, datorsistēmas vai datortīkla darbā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Komunikācijas līdzekļi informācijas nodošanai.	Spēja savlaicīgi informēt lietotājus par būtiskām izmaiņām datortehnikas, datorsistēmas vai datortīkla darbā.	4. LKI
		Savlaicīgi veikt lietotāju informēšanu.			
4.24.	Informēt lietotājus par datortehnikas pretvīrusu aizsardzību.	Informēt lietotājus par uguns mūra lietošanu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Datorsistēmu loģiskās aizsardzības rīki. Lietotāju kontu tiesību konfigurēšana. Pretvīrusu programmatūras uzstādīšana. Pretvīrusu programmatūras pārvalde.	Spēja informēt lietotājus par pretvīrusu aizsardzības pasākumiem.	4. LKI
		Informēt lietotājus par pretvīrusu programmatūras lietošanu.			

5.pienākums – IT dokumentācijas noformēšana:

4.25.	Izmantot IKT nozares normatīvo regulējumu.	Lietot IKT nozares normatīvo regulējumu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Personas datu aizsardzības normatīvais regulējums. <u>Lietošanas līmenī:</u> IKT nozares normatīvais regulējums, t.sk. starptautiskais.	Spēja lietot IKT nozares normatīvo regulējumu.	4. LKI
		Lietot uzņēmuma IKT nozares normatīvo regulējumu.			
		Sekot līdzi IKT nozares normatīvā regulējuma izmaiņām.			
		Informēt vadību par izmaiņu nepieciešamību uzņēmuma IKT nozares normatīvajā regulējumā.			
4.26.	Dokumentēt IT infrastruktūras saturu.	Lasīt un saprast darba procesam nepieciešamos rasējumus un tehnisko dokumentāciju.	<u>Lietošanas līmenī:</u> IKT jomas tehniskās dokumentācijas saturs un noformēšanas prasības.	Spēja dokumentēt IT infrastruktūru un izmaiņas tajā mazas sistēmas ietvaros. Spēja sagatavot nepieciešamo tehnisko dokumentāciju mazai sistēmai.	4. LKI
		Izmantot darba procesam atbilstošu tehnisko dokumentāciju, instrumentus, mērinstrumentus un materiālus.			
		Patstāvīgi veikt datortehnikas un programmatūras uzskaiti ar atbilstošiem lietojumprogrammatūras līdzekļiem.			
		Izmantot biroja tehniku, sagatavot un noformēt dokumentus atbilstoši darba uzdevumiem.			
		Izvērtēt infrastruktūras pārbaudes/remonta laikā iegūtos tehniskos datus.			
		Aizpildīt iekārtas pārbaudes/remonta protokolu.			

4.27.	Dokumentēt lietotāju pieejas tiesības un to izmaiņas.	Sekot līdzi lietotāju faktisko pieejas tiesību atbilstībai dokumentos fiksētajam.		Spēja dokumentēt lietotāju kontu pieejas tiesības un to izmaiņas mazas sistēmas ietvaros.	4. LKI
		Patstāvīgi veikt lietotāju pieejas tiesību uzskaiti ar atbilstošiem lietojumprogrammatūras līdzekļiem.			
4.28.	Dokumentēt savu darbību.	Izmantot biroja tehniku.		Spēja dokumentēt savu darbību atbilstoši prasībām, izmantojot biroja tehniku.	4. LKI
		Sagatavot un noformēt dokumentus atbilstoši darba uzdevumiem.			

**5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā
VISPĀRĒJĀ kompetence**

Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
5. pienākums - Darba tiesību, darba aizsardzības un vides aizsardzības prasību ievērošana:					
5.1.	Ievērot tiesību aktu prasības darba tiesību jomā.	<p>Izpildīt darba līgumā un citos tiesību aktos noteiktos darbinieka pienākumus.</p> <p>Realizēt darba līgumā un citos tiesību aktos noteiktās darbinieka tiesības.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Latvijas Republikas Satversmē ietvertās normas tiesiskas un pilsoniskas sabiedrības kontekstā.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Darba tiesību būtība, nozīme un normas.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Darbinieka un darba devēja tiesības un pienākumi.</p>	Spēja ievērot tiesību aktu prasības darba tiesību jomā.	4. LKI
5.2.	Ievērot tiesību aktu prasības darba aizsardzības un vides aizsardzības jomā.	<p>Lietot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus un drošības ierīces.</p> <p>Lietot ergonomiskos darba paņēmienus un instrumentus.</p> <p>Ievērot vides aizsardzības prasības datortehnikas apkalpošanas darbos.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu veidi un lietošana. Drošības ierīču vizuāla tehniskā stāvokļa kontrole. Ergonomiskie darba paņēmieni. Vides aizsardzības prasības datortehnikas apkalpošanas darbos.</p>	Spēja ievērot tiesību aktu prasības darba aizsardzības un vides aizsardzības jomā.	4. LKI
5.3.	Ievērot tiesību aktu prasības elektrodrošības un ugunsdrošības jomā.	<p>Veikt darbus atbilstoši elektrodrošības prasībām.</p> <p>Veikt darbus atbilstoši ugunsdrošības prasībām.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Elektrodrošības darbos datortehnikas apkalpošanas darbos. Ugunsdrošības prasības datortehnikas apkalpošanas darbos.</p>	Spēja ievērot tiesību aktu prasības elektrodrošības un ugunsdrošības jomā.	4. LKI

5.4.	Nelaimes gadījumā rīkoties atbilstoši situācijai un sniegt pirmo palīdzību.	Izvērtēt ārkārtas situāciju.	<u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja nelaimes gadījumā rīkoties atbilstoši situācijai un sniegt pirmo palīdzību.	4. LKI
		Rīkoties ārkārtas situācijā (elektrotrauma, ugunsgrēks u.c.).	Rīcība ārkārtas situācijā (elektrotrauma, ugunsgrēks u.c.). Pirmās palīdzības ABC. Profesionālās saskarsmes principi.		
		Sniegt pirmo palīdzību.			
5.5.	Atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar valsts valodas lietošanu.	Sazināties valsts valodā.	<u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja sazināties mutiski un rakstiski valsts valodā, lietojot profesionālo terminoloģiju.	4. LKI
		Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā.	Vārdu krājums. Gramatikas un valodas funkcijas. Verbālās mijiedarbības veidi. Valodas stili un intonācijas iezīmes. Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos. <u>Lietošanas līmenī:</u> Valsts valoda. Profesionālā terminoloģija valsts valodā.		
5.6.	Atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar svešvalodas lietošanu.	Sazināties mutiski un rakstiski angļu valodā.	<u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja sazināties angļu valodā, lietojot profesionālo terminoloģiju.	4. LKI
		Lietot profesionālo terminoloģiju angļu valodā.	Vārdu krājums. Gramatikas un valodas funkcijas. Verbālās mijiedarbības veidi. Valodas stili un intonācijas iezīmes. Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos. <u>Lietošanas līmenī:</u> Profesionālā terminoloģija angļu valodā. Starpkultūru mijiedarbība.		
5.7.	Atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar matemātikas prasmēm.	Veidot sakarības. Lietot matemātikas pamatprincipus un paņēmienus profesionālo darba uzdevumu veikšanai. Modelēt plānotā uzdevuma risinājuma gaitu.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Kopu teorijas pamati. Kombinatorika. Trigonometriskās funkcijas. <u>Izpratnes līmenī:</u> Matemātiskie modeļi	Spēja piemērot matemātisko domāšanu, modelējot darba situācijas un plānojot darba uzdevuma izpildi.	5. LKI

			<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Matemātikas praktiskā lietojamība. Matemātikas metodes un instrumenti. Mērvienības un formas. Matemātiskā terminoloģija.</p>		
5.8.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar informācijas un komunikācijas tehnoloģiju, t.sk. biroja tehnikas lietošanu.	<p>Lietot datoru un biroja tehniku.</p> <p>Sagatavot pēc parauga dokumentus, izmantojot lietojumprogrammas.</p> <p>Atrast noteiktu informāciju interneta resursos, datu nesējos.</p> <p>Sazināties, izmantojot informācijas tehnoloģijas.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Normatīvie akti informācijas tehnoloģiju jomā.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Datora un biroja tehnikas darbības principi. Informācijas sistēmu drošība.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Lietojumprogrammas dokumentu sagatavošanā. Darbs ar biroja tehniku. Datoru drošības programmas.</p>	Spēja lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas darba uzdevuma veikšanai.	4. LKI
5.9.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar sociālo attiecību jomu.	<p>Sadarboties komandā.</p> <p>Apzināties savu atbildību kopējā uzdevuma veikšanā.</p> <p>Racionāli plānot laiku.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Efektīvas komunikācijas priekšnosacījumi.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Sadarbības veicināšanas principi. Komandas izveide.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Pozitīvas saskarsmes paņēmieni. Laika plānošanas paņēmieni.</p>	<p>Spēja efektīvi iesaistīties komandas darbā.</p> <p>Spēja plānot savu laiku veicot uzdevumu individuāli vai komandā.</p>	4. LKI
5.10.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar profesionālo izaugsmi.	<p>Apzināties savas personīgās un sociālās attīstības/ pilnveides iespējas.</p> <p>Adekvāti novērtēt savu profesionālo pieredzi un profesionālās kompetences līmeni.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Pašnovērtējuma mehānismi. Mācību, karjeras un darba gaitas plānošana. Mācīšanās stratēģijas.</p>	Spēja plānot un pieņemt lēmumus savas profesionālās karjeras veidošanā.	4. LKI

		Mērķtiecīgi plānot profesionālo kompetenču pilnveidi.			
		Sistemātiski apgūt jaunas zināšanas un pieredzi.			

Vispārīga informācija	
Profesionālās kvalifikācijas prasību iesniedzējs	<p>Latvijas Darba devēju konfederācija-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aleksandrs Ļubinskis – eksperts, Pieaugušo neformālās izglītības iestāde “Cēsu Digitālais centrs”, valdes priekšsēdētājs - Daina Kārklīņa – eksperte, SIA Tet pakalpojumu un partnerattiecību attīstības nodaļas vadītāja; - Didzis Kukainis, VSIA Bērnu klīniskās slimnīca, IT daļas vadītājs; - Aleksandrs Skritņiks, SIA „Eiropas Servisa centrs”, datortehnikas servisa vadītājs; - Andris Jaunkalns, PIKC „Rīgas Tehniskā koledža”, datorsistēmu un datortīklu administrators; <p>Metodiskais atbalsts:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anna Bondare – moderatore, Valsts izglītības satura centrs, vecākais eksperts satura jautājumos.
Profesionālās kvalifikācijas prasību ekspertu darba grupa	<ul style="list-style-type: none"> - Madara Lūka Ruskulova – Ekonomikas ministrija Uzņēmējdarbības konkurētspējas departaments, direktora vietniece, eksperts; - Aleksandrs Ļubinskis – Pieaugušo neformālās izglītības iestāde “Cēsu Digitālais centrs” valdes priekšsēdētājs eksperts/iesniedzējs; - Ivars Zagorskis – Latvijas Koledžu asociācijas eksperts, PIKC Rīgas Tehniskā koledža, lektors; - Anete Jekuma – EIKT nozares ekspertu padome eksperte, NEP koordinatore; - Anna Bondare - moderatore, Valsts izglītības satura centrs, vecākais eksperts satura jautājumos; - Inese Paudere - Valsts izglītības satura centrs Profesionālās izglītības departaments Profesionālās izglītības nodaļas vecākā eksperte.
NEP atzinums par profesionālās kvalifikācijas prasībām	30.01.2023.
Profesionālās kvalifikācijas prasību saskaņošana PINTSA	08.02.2023.
Iepriekš saskaņoto profesionālās kvalifikācijas prasību redakcijas	13.03.2013.